

Dosarul nr.3ra-1193/21

2-20143xxx6-01-3ra-08112021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud.: G. Ciobanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Minciuna, V. Clima, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

20 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Biroul Migrație și Azil al
Ministerului Afacerilor Interne,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Muhammet Kurucu împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor
Interne cu privire la anularea actelor administrative,

împotriva deciziei din 14 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
casată integral hotărârea din 16 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani
și a fost emisă o nouă decizie cu privire la admiterea acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La 13 noiembrie 2020, Muhammet Kurucu, reprezentat de avocatul Anatolie
Hotineanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Migrație și Azil
al MAI cu privire la anularea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 06 noiembrie 2020, a fost
înștiințat în formă scrisă despre decizia nr.xxx din 04 noiembrie 2020 emisă de Biroul
Migrație și Azil, prin care i-a fost revocat dreptul de ședere provizorie pe teritoriul
Republicii Moldova. Concomitent i-a fost adusă la cunoștință decizia nr.xxx din 04
noiembrie 2020, de returnare de pe teritoriul Republicii Moldova, fiindu-i acordat
pentru părăsirea țării un termen de 10 zile din momentul comunicării deciziei, cu
instaurarea unei interdicții pe un an de intrare pe teritoriul țării.

Reclamantul a apreciat actele respective ca neîntemeiate și nejustificate, adoptate
pripit și ilegal, urmând a fi anulate de instanța de judecată.

Astfel, a menționat că, în octombrie-noiembrie 2019, Mohammed Kurucu s-a aflat
în negocieri cu SRL „To Design & Construct” privind angajarea în câmpul muncii în
societatea dată, iar reclamantul a acceptat oferta de muncă și a semnat un contract
individual de muncă. În temeiul acestui contract, precum și la demersul SRL „To
Design & Construct”, la 12 noiembrie 2019, lui Mohammed Kurucu, prin decizia
nr.xxx a Biroului Migrație și Azil, i-a fost acordat dreptul de ședere provizorie, iar la
14 noiembrie 2019, acesta a fost documentat cu permisul de ședere XXX, cu
valabilitate pe perioada 14 noiembrie 2019 – 11 noiembrie 2020.

Reclamantul a invocat că, din momentul obținerii dreptului de ședere provizoriu, a început activitatea în cadrul companiei angajatoare, dar, spre regret, în perioada martie – iunie 2020, urmare instaurării stării de urgență în sănătate și ca efect reducerea drastică a volumului de lucru, SRL „To Design & Construct” și-a suspendat temporar activitatea economică, o parte din personal fiind lăsat să stea la domiciliu în așteptarea ameliorării situației epidemiologice și revenirii la volumele anterioare de activitate. În perioada august – noiembrie 2020, reclamantul nu a prestat servicii în volum deplin și respectiv nu a fost salarizat, dar angajatorul nu a emis vreun ordin cu privire la concedierea sau demisia lui Muhammet Kurucu și, respectiv, nu a înaintat notificări în adresa Biroului Migrație și Azil cu privire la încetarea contractului său de muncă.

În mod cronologic a comunicat că, în noiembrie 2020, a avut o discuție cu administrația SRL „To Design & Construct”, fiind informat că după expirarea duratei contractului individual de muncă, ținând cont de situația economico-financiară a companiei, contractul individual de muncă nu va fi prelungit și respectiv, nu va fi solicitată prelungirea dreptului de ședere. Constatând că activitatea în cadrul companiei respective va înceta în curând și având deja un atașament față de Republica Moldova și poporul său, dorind să se stabilească cu trai temporar, reclamantul a dus tratative cu SRL „Gros Mih” să se angajeze în cadrul societății respective, în acest scop, fiind semnat contractul individual de muncă nr.24. Pentru a nu întrerupe șederea legală pe teritoriul Republicii Moldova a lui Muhammet Kurucu, SRL „Gros Mih” a depus la Biroul Migrație și Azil demers însoțit de setul de acte aferente, în vederea prelungirii dreptului de ședere în scop de muncă, doar că cu schimbul angajatorului.

În cadrul examinării demersului respectiv, Biroul Migrație și Azil a constatat eronat că Muhammet Kurucu a încălcat prevederile art.84¹ din Legea privind regimul străinilor și, în rezultat, au fost adoptate decizia nr.xxx din 04 noiembrie 2020 privind revocarea dreptului de ședere provizorie și decizia nr.xxx din 04 noiembrie 2020 de returnare, cu aplicarea interdicției de intrare pe teritoriul țării timp de 1 an.

Reclamantul a invocat că autoritatea pârâtă în mod eronat a constatat, că reclamantul nu activează în cadrul SRL „To Design & Construct”, or, compania respectivă nu l-a concediat și nici nu a întrerupt condițiile de muncă.

La fel, s-a menționat că, în decizia nr. xxx din 04 noiembrie 2020, este stabilit că Muhammet Kurucu cade sub incidența prevederilor art.10 alin. (1) din Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova, fapt pentru care i-a fost aplicată interdicția de intrare pe un an, pentru nerespectarea scopului pentru care a fost acordat/prelungit dreptul de ședere provizorie. Ca și în cazul cu referire la art.84¹ din Legea cu privire regimul străinilor în Republica Moldova, reclamantul a opinat că nu există temeiuri de a considera că Muhammet Kurucu nu a respectat scopul șederii acordat, deoarece, nu a fost concediat, suspendat și disponibilizat din cadrul societății cu răspundere limitată „To Design & Construct”.

Obiectând asupra motivării actelor contestate, a indicat că aspectele salarizării și volumului lucrărilor pe care urma să le facă Muhammet Kurucu, precum și perioada de muncă exceda competența Biroului Migrație și Azil și este o ingerință în relațiile de muncă între angajator și salariat.

Prin urmare, reclamantul a subliniat că, ținând cont de faptul că Muhammet Kurucu nu a comis acțiuni prejudiciabile ce ar periclita securitatea statului și/sau ordinea publică, a respectat întocmai prevederile legislației naționale în domeniu și a respectat scopul șederii, nu a fost atras la răspundere penală și/sau contravențională de către organele de drept din Republica Moldova, decizia privind revocarea dreptului de ședere provizoriu și decizia de returnare cu aplicarea interdicției de intrare pe teritoriul țării timp de 1 an de zile, sunt nemotivate și eronate, adoptate abuziv și neîntemeiat, fiind pasibilă de anulare.

În contextul enunțat și cu trimitere la prevederile art.50, 54 din Legea nr.200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, art.206, 211, 212 și 214 din Codul administrativ, a solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei nr.xxx din 04 noiembrie 2020 privind revocarea dreptului de ședere provizorie emisă de Biroul Migrație și Azil față de Muhammet Kurucu, a.n. xxx și anularea deciziei nr.xxx din 04 noiembrie 2020 de returnare cu aplicarea interdicției de intrare pe teritoriul țării timp de 1 an de zile, emisă de Biroul Migrație și Azil față de Muhammet Kurucu, a.n. xxx.

La 24 noiembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Muhammet Kurucu, reprezentat de avocatul Anatolie Hotineanu, a depus cerere de concretizare a pretențiilor, suplimentar cerințelor inițiale a solicitat suspendarea, pe durata examinării cererii, a efectelor actului normativ cu caracter individual, și anume Decizia nr.xxx din 04 noiembrie 2020, emisă de Biroul Migrație și Azil al MAI, de returnare de pe teritoriul Republicii Moldova, în privința lui Muhammet Kurucu, a.n. xxx, cu obligarea părăsirii teritoriului național în 10 zile din momentul comunicării ei și instituirea interdicției de intrare pe teritoriul țării pe durată de 1 an.

Prin hotărârea din 16 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost respinsă acțiunea.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a reținut că prin noțiunea de ședere ilegală se înțelege prezența pe teritoriul Republicii Moldova a unui străin care nu îndeplinește sau nu mai îndeplinește condițiile privind intrarea, aflarea sau șederea în Republica Moldova. Or, potrivit explicațiilor reclamantului, Muhammet Kurucu din 28 octombrie 2020, se atestă că acesta a activat în cadrul SRL ”To Design & Construct” până în perioada februarie 2020, după care s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova în baza permisului de ședere nr.XXX, eliberat la 14 noiembrie 2019, nefiind angajat la compania vizată.

Mai mult ca atât, a fost reținut că potrivit diplomei de licență în medicină nr.xxx din 10 iunie 2020, Muhammet Kurucu a finalizat studiile de licențiere, fiind astfel confirmat faptul că ultimul nu a respectat scopul pentru care i-a fost acordat dreptul de ședere și încălcând, prin urmare, prevederile art.10 alin.(1) lit.a¹) al Legii nr.200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova.

În consecință, instanța a reținut ca fiind plauzibil argumentul invocat de autoritatea pârâtă, precum că angajarea la muncă a reclamantului, a servit doar ca pretext pentru pseudo-legalizarea șederii cetățeanului Turciei, Muhammet Kurucu, în Republica Moldova, or, nota informativă prezentată de contabilul SRL ”To Design & Construct” SRL, la care se face referire în raportul întocmit la 22 octombrie 2020 de către colaboratorii BMA, precum că acesta a activat în cadrul întreprinderii, nu este un temei justificat de anulare a deciziei de revocare dreptului de ședere și de returnare pe

teritoriul țării cu aplicarea interdicției timp de 1 an de zile față de cetățeanul Turciei, Kurucu Muhammet, așa cum, pârâtul nu a depistat temeuri de a evita o asemenea decizie, acțiunile reclamantului nefiind încadrate în prevederile art.60 al legii nr. 200 din 16.07.2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, cu privire la interzicerea îndepărtării de pe teritoriul țării.

Cu privire la criticile înaintate de reprezentantul reclamantului, avocatul Anatolie Hotineanu, privind motivarea actului administrativ, instanța a indicat că obligativitatea motivării actului administrativ este o cerință de validitate, ce vizează fondul actului administrativ contestat, astfel că lipsa motivării sau motivarea insuficientă atrage anularea.

În acest context, în urma studierii actelor contestate în prezenta cauză, a fost stabilit că deciziile atacate sunt motivate atât în drept, cât și în fapt, într-o manieră explicită, capabilă să permită controlul judiciar al instanței de contencios administrativ.

Pe cale de consecință, urmare a examinării materialului probatoriu, instanța a conchis că, revocarea dreptului de ședere provizorie și de returnare cu aplicarea interdicției de intrare pe teritoriul Republicii Moldova pe un termen de 1 an, în privința lui Muhammet Kurucu, au fost argumentate și probate într-o manieră plauzibilă cu identificarea în conduita reclamantului a indicilor prevăzuți de art.10 alin. (1) lit.a¹) și art.84/1 alin.(2) din Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova, or, acesta a avut obligația pozitivă să înștiințeze organele competente despre faptul că nu mai activează în cadrul companiei nominalizate supra și să întreprindă acțiunile necesare pentru înlăturarea ilegalităților depistate.

Prima instanță a conchis că emiterea deciziilor contestate de către reclamant se justifică printr-o nevoie socială imperioasă și este proporțională cu scopul legitim urmărit, reieșind din gravitatea faptului invocat pe de o parte și de valorile sociale care sunt puse în pericol pe de altă parte.

La 17 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Muhammet Kurucu, reprezentat de avocatul Anatolie Hotineanu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 16 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, iar la 31 martie 2021, a fost prezentată motivarea apelului, solicitând admiterea acțiunii, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 14 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată integral hotărârea din 16 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și a fost emisă o nouă decizie cu privire la admiterea acțiunii. A fost anulată decizia Biroului Migrație și Azil nr.xxx din 04 noiembrie 2020 cu privire la revocarea dreptului de ședere provizorie în Republica Moldova, a cetățeanului Turciei, Muhammet Kurucu. A fost anulată decizia Biroului Migrație și Azil nr.xxx din 04 noiembrie 2020 „Cu privire la returnarea de pe teritoriul Republicii Moldova și aplicarea interdicției de intrare pe teritoriul țării timp de un an de zile, de la data ieșirii din țară, a cetățeanului Turciei, Muhammet Kurucu”.

Întru argumentarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că autoritatea competentă pentru străini poate revoca dreptul de ședere provizorie în Republica Moldova străinului care nu a respectat scopul pentru care i-a fost acordat acest drept.

La fel, instanța de apel a învederat că drept temei pentru emiterea deciziei respective, autoritatea competentă pentru străini a invocat precum că, străinul nu a respectat scopul pentru care i-a fost acordat dreptul de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova, însă, aceste constatări sunt nefondate.

Instanța de apel a remarcat că cetățeanul Turciei, Muhammet Kurucu, a respectat scopul pentru care i-a fost eliberat dreptul de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova, fiind angajat în cadrul societății cu răspundere limitată „To Design & Construct”, iar angajatorul nu a emis un ordin cu privire la concedierea apelantului din funcția deținută.

Așadar, a fost calificată drept neîntemeiată concluzia primei instanțe, precum că din luna februarie 2020, Muhammet Kurucu nu a mai activat în cadrul SRL „To Design & Construct”, or, apelantul nu a fost concediat din cadrul societății indicate, ci nu a prestat muncă, din motive obiective.

În acest sens, instanța de apel a subliniat că, așa după cum a comunicat apelantul, din cauza pandemiei provocate de virusul COVID-19, SRL „To Design & Construct” și-a sistat temporar activitatea, motive din care, acesta nu a prestat servicii în volum deplin și nu a fost salarizat de către angajator.

Totodată, a fost desconsiderată concluzia primei instanțe, care a invocat că din explicațiile reclamantului rezultă că acesta nu a fost angajat la SRL „To Design & Construct”, or, în explicația apelantului depusă la Biroul Migrație și Azil, acesta a indicat că a activat la compania respectivă până în februarie 2020, neindicând că nu a fost angajat în cadrul companiei.

La caz, a fost constatat că Muhammet Kurucu a respectat scopul pentru care i-a fost acordat dreptul de ședere, situație ce denotă că temeiul invocat de autoritatea competentă pentru străini drept temei de revocare a dreptului de ședere provizorie, nu este aplicabil speței. Or, nu au fost administrate înscrisuri probatorii, care ar confirma că, Muhammet Kurucu ar fi încălcat scopul pentru care i-a fost acordat dreptul de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova.

Instanța de apel a enunțat că aserțiunea autorității competente pentru străini, precum că nerespectarea de către Muhammet Kurucu a scopului pentru care i-a fost acordat dreptul de ședere provizorie se confirmă prin diploma de licență în medicină eliberată la 10 iunie 2020, are un caracter declarativ, or, așa cum, din această diplomă de licență urmează că solicitantul și-a început studiile în anul 2014, adică, la data depunerii cererii de acordare a dreptului de ședere provizorie, acesta era student al Universității de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Mai mult, instanța de apel a evidențiat că legislația Republicii Moldova nu interzice persoanelor angajate în câmpul muncii să-și facă concomitent și studiile de licență, situație ce denotă, că acest argument al autorității competente pentru străini este neîntemeiat.

Au fost calificate ca neîntemeiate și argumentele autorității competente pentru străini care a susținut că, angajarea la muncă a lui Muhammed Kurucu a servit doar ca pretext pentru pseudo-legalizarea șederii acestuia în Republica Moldova. Or, conform notei informative întocmite de contabilul SRL „To Design & Construct”, Muhammet Kurucu a fost angajat în cadrul SRL „To Design & Construct”, în conținutul acesteia

fiind reflectată inclusiv mărimea salariului calculat și impozitul pe venit reținut din salariu.

La fel, nota informativă întocmită de contabilul SRL „To Design & Construct”, reprezintă un act care confirmă că Muhammet Kurucu a respectat scopul pentru care i-a fost acordat dreptul de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova, dar în același timp și ilegalitatea deciziei de revocare a dreptului de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova.

Corespunzător, instanța de apel a stabilit ca fiind întemeiată soluția de anulare a deciziei Biroului Migrație și Azil nr. xxx din 04 noiembrie 2020 privind revocarea dreptului de ședere provizorie față de Muhammet Kurucu.

Pe cale de consecință, instanța de apel a concluzionat și asupra ilegalității deciziei Biroului Migrație și Azil nr. xxx din 04 noiembrie 2020 de returnare cu aplicarea interdicției de intrare pe teritoriul țării timp de 1 an, urmare a constatării faptului că autoritatea competentă pentru străini în mod neîntemeiat și ilegal a anulat dreptul de ședere provizorie a lui Muhammet Kurucu.

La 09 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, Biroul Migrație și Azil al MAI a depus recurs împotriva deciziei din 14 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar la 10 noiembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, a fost prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii, ca inadmisibilă/neîntemeiată.

În motivarea recursului Biroul Migrație și Azil al MAI a calificat decizia instanței de apel drept una inadmisibilă și neîntemeiată, pasibilă de casare.

Recurentul a declarat că, la 9 octombrie 2020, cetățeanul Turciei, Muhammet Kurucu a depus la ghișeul unic al BMA demersul privind acordarea dreptului de ședere provizorie lucrătorului imigrant în cadrul SRL „Gros Mih”.

Astfel, în urma investigațiilor efectuate, a fost stabilit că solicitantul a fost documentat anterior cu permis de ședere provizorie al lucrătorului imigrant nr. XXX, eliberat la 14 noiembrie 2019, valabil până la 11 noiembrie 2020, ca fiind angajat al SRL „To Design & Construct”.

Prin urmare, fiind chestionat, Muhammet Kurucu a comunicat că a activat în cadrul SRL „To Design & Construct”, din februarie 2020, după care s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova în baza acestui permis de ședere până la depunerea actelor, nefiind angajat la compania vizată.

În situația enunțată, recurentul a opinat că străinul nu a respectat scopul pentru care i-a fost acordat dreptul de ședere în scop de muncă, ultimul neavând o activitate în cadrul SRL „To Design & Construct”, din februarie 2020, până la data depunerii cererii de acordare a dreptului de ședere provizorie în scop de muncă în cadrul SRL „Gros Mih”. Mai mult, Muhammet Kurucu, cunoscând că i-a fost acordat drept de ședere în scop de muncă, din anumite motive activitatea acestuia a fost stopată, ultimul urmând să se adreseze personal în adresa autorității competente cu o cerere de revocare a dreptului de ședere, acțiune care nu a fost întreprinsă de către acesta. Așadar, Muhammet Kurcu a decis să se afle în continuare pe teritoriul Republicii Moldova în baza permisului de ședere provizorie al lucrătorului imigrant nr. XXX, pentru a fi reînmatriculat și a-și continua studiile în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”.

De asemenea recurentul a menționat că SRL „To Design & Construct” are următoarele domenii de activitate: activități de arhitectură, activități de inginerie, lucrări de construcții, lucrări de instalații electrice, fabricare de mobilă, etc., iar ținând cont de faptul că în perioada 2014 – 2019, reclamantul era student în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”, a concluzionat că studiile acestuia nu oferă nicidecum posibilitatea efectuării anumitor lucrări în domeniul construcției, fapt care confirmă că angajarea acestuia în cadrul SRL „To Design & Construct” a servit un pretext pentru obținerea unui statut de imigrare favorabil pe teritoriul Republicii Moldova. Respectiv, cetățeanul Turciei, Muhammet Kurcu, deținând permis de ședere eliberat în scop de muncă la SRL „To Design & Construct”, a finalizat studiile la USMF „Nicolae Testemițanu”, fapt confirmat prin Diploma nr.xxx din 10 iunie 2020, astfel nerespectând scopul pentru care a fost acordat dreptul de ședere, încălcând prevederile art.10 alin.(1) lit.a¹) din Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200 din 16 iulie 2010.

La 15 noiembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Muhammet Kurucu și reprezentantului său, avocatul Anatolie Hotineanu, copia recursului depus de Biroul Migrație și Azil al MAI, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d.167), însă intimatul nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

Examinând admisibilitatea recursului depus de Biroul Migrație și Azil al MAI, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin.(2).

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art. 195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termeni, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

În conformitate cu art.96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din dispozițiile art. 97 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, rezultă că, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Iar, reieșind din prevederile art. 109 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din actele cauzei cert rezultă că, la 14 iulie 2021, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat, în ședință publică, dispozitivul deciziei (f.d.135).

Actele cauzei atestă că, la 15 iulie 2021, copia dispozitivului deciziei instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a Biroului Migrație și Azil al MAI (f.d. 146).

La 09 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, Biroul Migrație și Azil al MAI a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 14 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.153-158).

Totodată, din avizul poștal de recepție nr.DS8005xxx2824AS se confirmă faptul că Biroul Migrație și Azil al MAI a recepționat decizia motivată din 14 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău la 07 octombrie 2021 (f.d. 149). Informația respectivă se regăsește inclusiv și pe pagina oficială web a ÎS „Poșta Moldovei”, la compartimentul „Track&Trace”: <https://www.posta.md/ro/tracking?id=DS8005xxx2824AS>.

Cele menționate supra denotă faptul că termenul de 30 de zile prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, pentru prezentarea motivării recursului, a început să curgă începând cu data de 08 octombrie 2021 (vineri), ziua imediat următoare de la data notificării Biroului Migrație și Azil al MAI a deciziei integrale a instanței de apel, și care urma să expire la data de 08 noiembrie 2021 (luni) inclusiv.

Cu toate acestea, la 10 noiembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Biroul Migrație și Azil al MAI a depus recursul motivat împotriva deciziei instanței de apel cu încălcarea evidentă a termenului legal de 30 de zile prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. Or, termenul-limită de prezentare a motivării recursului a expirat la 08 noiembrie 2021 inclusiv, pe când acesta a fost depus tocmai la 10 noiembrie 2021.

De altfel, Biroul Migrație și Azil al MAI, a dispus de un termen rezonabil de a-și valorifica dreptul de a prezenta recursul motivat în interiorul termenului legal prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

Or, fiind cel interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, Biroul Migrație și Azil al MAI trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz prin depunerea recursului și prezentării motivării acestuia în conformitate cu art. 245 din Codul administrativ. Drept consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ de declarare a recursului inadmisibil.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 245 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al Biroul Migrație și Azil al MAI, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale. Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov vs Ucraina, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În atare circumstanțe, declararea recursului depus de Biroul Migrație și Azil al MAI ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Biroul Migrație și Azil al MAI ca inadmisibil.

Conform art. 230, 245 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron